

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ อุบัติเหตุจากการทำงานและพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ประกอบอาชีพ
ผลิตเกมส์ไม้

ผู้เขียน นางสาวรารักษ์ บุญมาก

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลอาชีวอนามัย)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ชวพรพรรณ จันทร์ประสิทธิ์ ประธานกรรมการ
อาจารย์วันเพ็ญ ทรงคำ กรรมการ

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุจากการทำงานในสถานประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดเล็กเป็นปัญหา
ด้านอาชีวอนามัยที่สำคัญ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ พฤติกรรมเสี่ยงในการ
ทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน การวิจัยเชิงพรรณนาหา
ความสัมพันธ์ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอุบัติเหตุจากการทำงาน พฤติกรรมเสี่ยงและ
ความสัมพันธ์ระหว่างอุบัติเหตุจากการทำงานและพฤติกรรมเสี่ยงของผู้ประกอบอาชีพผลิตเกมส์ไม้
กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบอาชีพผลิตเกมส์ไม้ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 160 ราย รวบรวมข้อมูล
ระหว่างเดือนธันวาคม 2550 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็น
แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วน
บุคคล อุบัติเหตุจากการทำงาน และพฤติกรรมเสี่ยงในการทำงาน แบบสัมภาษณ์ได้ผ่านการทดสอบ
ความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.99
ทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha
coefficient) ในส่วนพฤติกรรมเสี่ยงในการทำงานทั้งโดยรวมและรายด้านในระดับที่ยอมรับได้ (0.70-
0.75) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบไคสแควร์

ผลการวิจัย พบอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานของผู้ประกอบอาชีพผลิตเกมส์ไม้ในช่วง 3 เดือน ร้อยละ 90.00 โดยพบอุบัติเหตุจากการทำงานในกลุ่มประกอบตกแต่งชิ้นงานด้วยอัตราสูงสุด คือ ร้อยละ 96.80 ส่วนอัตราความชุกของเหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในช่วง 3 เดือน เท่ากับ ร้อยละ 41.25 พฤติกรรมเสี่ยงในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงโดยรวมในระดับสูง ร้อยละ 14.37 และในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.25 เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การใช้เครื่องจักร/อุปกรณ์ที่ไม่ปลอดภัย และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยในการทำงานในระดับสูง (ร้อยละ 17.50 14.38 และ 17.50 ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังพบว่า พฤติกรรมเสี่ยงในการทำงานโดยรวมมีความสัมพันธ์กับอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 4.11, p < .05$) และเฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงด้านการไม่ใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์กับอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 4.93, p < .05$).

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า พยาบาลอาชีวอนามัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ควรตระหนักในความสำคัญและดำเนินการเฝ้าระวังอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พยาบาลอาชีวอนามัยควรวางแผนป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน และส่งเสริมพฤติกรรมในการทำงานที่ปลอดภัยหรือลดพฤติกรรมเสี่ยงในการทำงาน โดยเฉพาะการไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

Thesis Title Occupational Accidents and Risk Behaviors Among Wooden Game Workers

Author Miss Wararuk Boonmak

Degree Master of Nursing Science (Occupational Health Nursing)

Thesis Advisory Committee

Associate Professor Dr. Chawapornpan Chanprasit Chairperson

Lecturer Wanpen Songkham Member

ABSTRACT

Occupational accidents in small and medium enterprises are an important occupational health problem affecting the health status of workers. Risk behaviors are accepted to be a factor related to occupational accidents. The main purpose of this descriptive correlational study was to examine occupational accidents, risk behaviors and the relationship between occupational accidents and risk behaviors among wooden game workers. The study samples comprised 160 wooden game workers in Chiang Mai province. Data collection was conducted during December, 2007 to January, 2008. The research instrument was an interview form developed by the researcher based on literature review, including personal data, occupational accidents, and risk behaviors. The interview form was confirmed by five experts and received a content validity index of 0.99. The reliability was tested using Cronbach's alpha coefficient and its value either total or each aspect of risk behaviors was at an acceptable level (0.70-0.75). Data analysis was performed using descriptive statistics and Chi square.

The main results demonstrated that the prevalence rate of occupational accidents during the last three months was 90.00 %. The highest rate of such accidents occurred in decorating process (96.80%). Further, the prevalence rate of near miss incidents during the last three months was 41.25 %. Concerning risk behaviors, it was found that, the study sample had total risk behaviors at a high level (14.37 %) and at a moderate level (71.25 %). Considering each aspect of risk behaviors of the sample, not using personal protective equipment, using inappropriate machine/equipment and not following

work safety rules had risk behaviors at a high level (17.50 %, 14.38 % and 17.50 % respectively). In addition, it was found that occupational accidents had a significant relationship with total risk behaviors ($\chi^2 = 4.11, p < .05$) and only not using personal protective equipment was found to have a significant relationship with occupational accidents ($\chi^2 = 4.93, p < .05$).

The findings of this study indicate that occupational health nurses and related occupational and environmental health and safety organizations should recognize the significance of occupational accidents and continuously systematic surveillance for occupational accidents. In addition, occupational health nurses should plan for occupational accidents prevention as well as supporting safety behaviors or reducing risk behaviors in the workplace, focusing on not using personal protective equipment. This is anticipated to induce safety in the workplace.